

Moderaternas svar på X-ings landsbygdsfrågor.

I frågorna finns ibland följande förkortningar (K) = kommunnivå, (R) = regionnivå, (N) = nationell nivå
Svaren gäller i huvudsak på kommunal nivå

1. Boende / byggande

1. Kostnader för bl a avstyckning och V/A (vatten o avlopp)

Vad kan ni göra för att sänka kostnaderna för avstyckning av mark respektive V/A anslutningar?
Dessa kostnader försvårar idag möjligheten att etablera nya boenden.

Det är viktigt att kommunen håller låga avgifter samtidigt måste VA-kollektivet bära sina egna kostnader.

2. Strandskyddet

Den statliga utredningen om lättnader i strandskyddet för att bl a kunna bygga strandnära på landsbygden blev ett slag i luften. Hur avser ni att arbeta vidare med den frågan? (K) (N)

Vi moderater värnar äganderätten och möjligheten att utveckla landsbygden. Vi vill därför avskaffa strandskyddet i dess nuvarande form.

3. Finansiering

Det är mycket svårt att få lån för att bygga på landsbygden idag. Vad kan ni göra för att underlätta?

Moderaterna vill att man ska kunna bo, leva och driva företag i hela Sverige. Idag är regelverket för banker och finansinstitut utformade så att de inte får ta en affärsmässig risk vilket betyder att det krävs en högre egenfinansiering för företag och privatpersoner utanför tätort. Det regelverket måste ses över. Almi och Norrlandsfonden spelar en viktig roll i Gävleborg och vi vill stärka deras resurser om det krävs med en högre lokala närvaro och kännedom. Ett problem är den centralisering av bankväsendet som har skett där beslutsrätten har flyttats från lokalkontoren i den mån de finns kvar. Tyvärr har regeringens bankskatt på 5 miljarder påskyndat nedläggningen av kontor i landsbygden. Där måste vi i dialog med banker se om man kan få en närmre beslutsrätt och närvaro om bankskatten tas bort.

4. Flyttkedjor

Olika typer av bostäder för att skapa möjligheter till flyttkedjor (hyresrätter, servicehem mm).

Ägardirektiv från kommuner till kommunägda bostadsbolag: bygg på landsbygden! Äldre vill inte flytta in till tätorten, de vill bo kvar i byn.

Möjligheten för äldre att kunna sälja sin fastighet och få ett annat boende på orten är betydelsefull. Hur avser ni att underlätta detta? Ägardirektiv gentemot kommunala fastighetsbolag? (K)

Det är viktigt att det byggs i hela kommunen men att det görs på kommersiell grund.

Efterfrågan på lägenhetsboenden överstiger tillgången i många landsbygder. Äldre personer, som önskar bo kvar i den egna bygden, tvingas ofrivilligt att bo kvar på sin fastighet eftersom bekvämare alternativ i lägenhet saknas. Att som äldre kunna bo kvar i hembygden ger en känsla av trygghet och ett sådant boende kan kombineras med olika typer av servicefunktioner.

2. Transport / Infrastruktur / Bredband

1. Kollektivtrafik (fråga (K) och (R))

På många håll är den enda busstrafik som finns skolbussarna. Det betyder att det går 2 bussturer per dag i vardera riktningen. Ingen på helger och ingen på sommaren. Hur ska man klara sig utan bil då?

Att bo på landsbygden och klara sig utan bil är svårt. Därför måste bränslepriserna sänkas så att det är rimliga kostnader för att åka bil. Sedan ska den reguljära kollektivtrafiken erbjuda bra trafik på de lite starkare stråken. Till detta är det bra om det kompletteras med beställningstrafik, s.k. närtrafik, som gör att man kan beställa taxi som transporterar till närmaste busstation till samma pris som för kollektivtrafiken.

2. Vägnätet (R) och (N) Vägverket (påverkan från (K))

Enligt en transportorganisation håller vägnätet i Gävleborgs län lägst standard i Sverige. Vad avser ni att göra i samarbete med Trafikverket för att förbättra detta på dessa tungt belastade vägar (E4 och rv 83)? (R)

Gävleborg har landets sämsta vägar och det krävs investeringar i och upprustningar av våra vägar i länet. Vi moderater vill att vi ska använda de regionala medlen i länsplanen för att medfinansiera en standardhöjning till fyrfilig motorväg av E4an genom hela länet. Vi vill även att man prioriterar och genomför de planerade åtgärderna på övriga vägar i länsplanen. Vi vill prioritera satsningar på hela landets infrastruktur istället för de snabbtåg som planeras i södra Sverige. Tas denna mångmiljardsatsning bort så finns det mycket mer resurser till övriga landet.

3. Bredband

Regeringen har tagit fram en bredbandsstrategi - för ett helt uppkopplat Sverige 2025. Hur tänker du/ditt parti verka för att målen i denna strategi ska uppnås?

En god internetuppkoppling ska vara en självklarhet i länet, det underlättar både för privatpersoner och företag och bidrar till en enklare vardag. Utbyggnaden av bra bredband ska fortsätta där man ska ta tillvara på de nya tekniker som växer fram och som underlättar och gör det billigare att bygga ut bredband på landsbygden.

Utbyggnadstakten för bredband bromsas av olika typer av inlåsnings effekter: operatörers vägran att dra fram fiber åt andra operatörer, operatörer som lämnar intresseanmälan för områden utan att driftsätta, vilket försvårar för andra operatörer att erbjuda fiber i samma område liksom för fiberföreningar att med stöd erbjuda fiber i området mm.

Vilka åtgärder anser du behövs för att minska olika typer av inlåsnings effekter för att därigenom snabba på utbyggnadstakten?

Det har inom vissa områden varit problem där vissa aktörer inte har genomfört utbyggnaden av fiber i den takt som utlovats vilket är ett problem. Det är svårt för kommunerna att tvinga privata aktörer att öppna upp för andra.

Hur kan ett snabbt och stabilt bredband tillhandahållas för boende utanför sammanhållen bebyggelse?

Genom att använda nya tekniker kan bredband byggas ut i områden där det idag inte ekonomiskt är möjligt att göra så med befintlig teknik.

3. Service

1. Kommunal service

Vid upphandling enligt LOU är det viktigt att kunna styra upphandlingen mot att lokala producenter av varor och tjänster ges företräde för att stärka lokalt företagande. Hur avser ni att agera för att anpassa lagstiftningen? (K) (R)

Det finns inget idag som hindrar kommunerna att ställa de kvalitetskrav som man anser är nödvändiga. Tyvärr sker det sällan idag utan kommunerna handlar oftast till lägsta pris. Nu när civilförsvarets behov har hamnat i fokus så blir frågan om att kommuner och region handlar exempelvis livsmedel lokalt än viktigare. Moderaterna vill på alla nivåer i politiken underlätta affärer mellan kommun och det lokala näringslivet och är beredd att se över samtliga lagar och regler som styr upphandlingar. Näringslivet regelnämnd har i en rapport visat att regelkrånglet har ökat kraftigt i Sverige sedan 2014 till stora kostnader för samhället och näringslivet.

Skolor

- Hur skapar vi en "jämlig skola" när man inte inkluderar restiden i barnens skoldag? Stora avstånd medför långa restider som påverkar våra barn negativt ur flera aspekter (både fysiskt och psykiskt).

Moderaterna värnar det fria skolvalet vilket betyder att i de fall kommunen har lagt ned en skola så har istället det startats en friskola vilket vi välkomnar. Det är viktigt att vi satsar på de mindre skolorna på landsbygden. Närheten är viktig framförallt i lägre åldrar. Alla skolor ska ha samma tuffa kunskapskrav för att säkerställa en likvärdig skola.

- Hur löser vi integrationsproblemen i skolan?

Genom att alla föräldrar tvingas att göra ett aktivt val av skola. Det är viktigt att föräldrarna ges denna möjlighet där kommunen och staten ska säkerställa att det finns relevant information för att kunna göra detta val. Elever som stör andra barn ska kunna flyttas från klass/skola. Språket är en nyckel till varje barns utveckling och vi vill ha en obligatorisk språkförskola.

- Hur fördelar man skolans resurser (behöriga/legitimerade lärare) mest resurseffektivt? Är det rimligt att låta lärarna utföra till exempel tung dokumentation i stället för att fokusera på att lära ut?

Ordning och reda i skolan är av avgörande betydelse och vi vill fortsätta göra stora skolsatsningar på lärare och lärarlöner. En bra lärare är avgörande för varje barns skolgång och utveckling. Lärarna ska fokusera på att lära ut och att eleverna uppnår kunskapskraven. Varje elev måste ges de bästa förutsättningarna för att uppnå sin fulla potential.

- För elevglesa skolor (skolor i glesbygd) är stora skollokaler inte sällan anledningen till höga kostnader. Hur kan möjligheter skapas för att underlätta för kommunerna att dessa lokaler kan anpassas utan att behöva stänga eller flytta skolor?

Moderaterna kommer att arbeta för att behålla skolor i byarna, som självklart ska bedriva undervisning av hög kvalitet, lika som alla andra skolor, oavsett om de ligger i "stad eller land".

- Att ha möjligheten att använda skolans lokaler till annan verksamhet under de delar av dygnet då de inte behövs för undervisning skulle gynna landsbygden stort. Idag finns lagstiftning som hindrar det. Till exempel skolsköterskan skulle kunna ta enklare prover även på allmänheten, skolbiblioteket kan öppnas upp för allmänheten, skolmatsalen servera mat till andra än skolbarn, lektionssalar kan fungera som möteslokaler för civilsamhällets alla organisationer. Vad gör ni inom detta område?

Det är viktigt att skolan fokuserar på kärnuppdraget att utbilda våra elever. Att kunna använda skolans lokaler utanför skoltid till annan verksamhet kan vara bra, så länge det inte konkurrerar med någon privat aktör som bedriver motsvarande verksamhet. Det får inte heller innebära ytterligare administrativt arbete och försämringar för skolans möjligheter att utbilda våra elever.

- Är det kommunernas oförmåga att ta ansvar för skolan som ger problem?

Kommunen har resurser och förmåga att ta ansvar för skolan. Samtidigt har staten ett stort ansvar för en likvärdig skola där de ska säkerställa att skolorna följer lagar och förordningar. De skolor som inte uppfyller de kraven och inte kommer tillrätta med problemen ska stängas, detta gäller oavsett vem som driver skolan.

- Vad betyder mål och resultatstyrningen för ökade problem?

Kunskapskrav är viktigt för skolan. Skolans kärnuppgift är att säkerställa att alla barn uppfyller kraven. Då är mål och resultatstyrning viktigt för att kunna följa skolan och elevernas utveckling.

- Staten styr idag på många sätt den kommunala skolan genom lagar. Varför inte ta tillbaka ansvaret helt och förstatliga skolan igen? Vad skulle i så fall bli bättre eller sämre?

Moderaterna är för en ökad statlig styrning av skolan med tydliga uppföljningar. Det är sannolikt inte så enkelt att ett förstatligande av skolan löser alla problem skolan har. Många pekar på att statliga verksamheter som Arbetsförmedling Försäkringskassan, passtillverkning, säkerhetskontroller på flygplatser inte fungerar särskilt väl.

- När ska politiker börja tänka om att skolor och förskolor behövs på landsbygden (även de små)?

Vi moderater anser att skolorna på landsbygden behövs och fyller en viktig funktion och vill behålla dessa.

”Distriktsköterskor” ex. vaccination på orten/hemma (R)

Vi vill säkerställa tillgången till en god och nära vård i hela länet. Där är det viktigt att det finns många hälsocentraler över hela länet. Vi vill återställa kravet på att det ska finnas distriktsköterska och allmänläkare på alla hälsocentraler. Hälsocentraler ansvarar för vården där vaccinationer ingår. Idag är ansvaret för hemsjukvården kommunalt och vi vill se över om kommunaliseringen fick de önskade effekterna och om inte återta ansvaret för hemsjukvården och låta respektive hälsocentral ansvara för det.

Återvinning

Hur kan kommunen förenkla för medborgarna på landsbygden att sortera och returnera sitt avfall så bra sorterat? Idag är det ganska långa avstånd till ÅVC.

Kommunerna har ansvar att samla in avfall samtidigt som förpackningsindustrin har ansvar för att samla in sina förpackningar. Det kommer nya regler som ställer större krav på kommunerna att samla in avfall vid fastighetsgräns vilket bör underlätta för boenden på landsbygd.

2. Kommersiell service

Ett viktigt inslag i utveckling av landsbygden är att det inom rimliga avstånd finns livsmedel, drivmedel, laddstolpar, apotek, paketutlämning och att butiker utvecklas till servicepunkter. Vad avser ni att göra för att underlätta detta? (K) (R)

Det finns idag ekonomiskt stöd för detta från regionen och kommunerna. Vi ser gärna att man underlättar denna utveckling men det bör bygga på en stor del kommersiell grund. Det är viktigt att kommersiell verksamhet bedrivs på kommersiella villkor. Däremot ska det möjliggöras för andra aktörer att använda den lokala handlaren för annan typ av service, som exempelvis apotek och paketutlämning.

PostNord fungerar ofta dåligt på landsbygden (exempel fr Utomsbogen). Vad kan politiker göra för att förbättra?

I riksdagen har vi moderater lyft upp Postnords brister och de problem som finns i Gävleborg. Dels måste regeringen i ett regleringsbrev /ägardirektiv förtydliga Postnords ansvar att säkerställa en god samhällsservice i hela Sverige men det är möjligt att även lagstiftningen måste skärpas under mandatperioden om inte Postnord förbättrar sin tillgänglighet för såväl företag som privatpersoner. Tidiga tider för tömningar av brevlådor och varannandagsutdelning försämrar möjligheterna att bo leva och driva företag i Gävleborg.

4. Energi (El och bränsle)

1. Tillgänglighet

Vad görs för att säkerställa tillgång vid t ex krissituation?

Moderaterna värnar alla kraftslag och energikällor och det är djupt skadligt för Sverige med den nedläggning av kärnkraft som har skett. Vi måste bygga ut kärnkraften på både befintliga placeringar men även tillåta SMR reaktorer på andra platser. Då blir också samhället mindre sårbart vid elöverföring mellan olika regioner. Priserna på el måste sänkas kraftigt genom ökad produktion.

2. Kostnad

Naturligtvis vill vi veta hur ni tänker kring bränslepriser inkl el, vindkraft men framförallt undrar man OM det gjorts konsekvensanalys för dessa höjda bränslepriser och hur det ser ut när det handlar om vindkraft.

M vill se sänkt skatt på drivmedel och vi motsätter oss regeringens kraftigt försämrade reseavdrag vilket kan öka kostnaden för att pendla med åtskilliga tusenlappar för en arbetspendlare i Gävleborg. M värnar det kommunala vetot som betyder att kommuner ska kunna säga nej till vindkraft och vi anser att vindkraften ska stå för sina egna kostnader i alla avseenden. Den oplanerbara energiproduktionen måste vara med och finansiera den planerbara dvs vattenkraft och kärnkraft. Ja,

vi ställer krav på bensinbolagen och står bakom den lagstiftning som finns idag om att varje bensinstation ska kunna tillhandahålla drivmedel även vid elen utslagen.

3. Vindkraft - kommunens roll för att verka för bra parker

Hur kan detta göras bättre?

Vi moderater värnar det kommunala vetot när det gäller vindkraftsetableringar. Beslut ska tas så nära de medborgare som berörs som möjligt och byggnationer ska ske på ställen som inte skapar påtagliga konflikter med lokalbefolkningen eller där den stör natur och miljö. Vi anser att utbyggnaden av vindkraft i vårt län ska ske mycket restriktivt. Ska det byggas så anser vi att vindkraftsparker byggs längre ut i havet på internationellt vatten.

Bygdemedel – ett sätt att motivera. Vilken inställning har ni?

Att de som berörs av vindkraftsutbyggnaderna kan kompenseras till viss del med bygdemedel är bra. Däremot ska inte bygdemedlen användas på ett oproportionerligt sätt.

5. Trygghet

1. Krisberedskap

I fjol under krisberedskapsveckan var det inte en enda kommun i Gävleborg som hade ett ordentligt arrangemang för att lyfta frågan hos medborgarna. Det gjorde en lokal utvecklingsgrupp i Bollnäs kommun som tog ett eget initiativ. Hur kan det vara ett så lågt engagemang hos kommunerna för frågan? I dagens situation borde frågan vara högre upp på dagordningen. Vad görs?

Vi behöver alla ta ett större ansvar för krisberedskapen. Detta har såväl pandemin som kriget i Ukraina visat på. Kommunen jobbar med detta men det finns säkert mer som behöver göras. Sedan är det bra att andra aktörer i samhället visar engagemang i detta.

2. Gatubelysning och cykelbanor

Avsaknad av belysning och icke fungerande ljuspunkter i olika utemiljöer (längs vägar, cykelleder, gångstråk, parker mm) bidrar till en känsla av otrygghet. Trafiksäkerheten sänks om gatubelysning saknas. Krav på anpassning av belysning i samband med vägombyggnader medför stora kostnader för lokala vägföreningar.

Trafikriskerna är många och blir större utan belysning. Vad tänker ni göra åt det?

Tyvärr har Gävleborg landets sämsta vägar, får vi bestämma kommer fler vägombyggnader och rustningar av länets vägar ske i framtiden. Detta för att skapa mer trafiksäkra vägar med högre standard. Trygghetsfrågan är viktig för oss moderater och det gäller även inom trafiken. Belysning kan vara en åtgärd för att skapa trygghet.

3. Skyddsrum i kommunen

Hur ser tillgången ut? Räcker den till?

MSB har en sammanställning över alla skyddsrum och en inventering behöver göras. Efter den inventeringen görs en bedömning av myndigheterna vilka behov som finns.

4. Drivmedel

Hur arbetar ni för tillgång t ex vid kris – ställer ni krav på oljebolagen?

Vi ställer krav på bensinbolagen och står bakom den lagstiftning som finns idag om att varje bensinstation ska kunna tillhandahålla drivmedel även vid elen utslagen.

5. Polisen och annan räddningstjänst Hur arbetar ni för en bättre tillgänglighet?

Sverige har bland det lägsta antalet poliser per 1000 invånare i Europa. Vi vill att det ska vara fler poliser i yttre tjänst så vi kommer upp i Europasnitt. Poliserna ska finnas över hela landet och vi vill därför att en majoritet av de nya poliserna placeras i de olika lokalpolisområdena.

6. Rovdjur

Folk behöver bestämma över sin närmiljö där man ska verka och bo. När det gäller förekomsten av rovdjur och framför allt varg är det rimligt att kommunen får ta ett större ansvar i frågan och presentera en policy när det gäller toleransen. Hur tänker ni här?

Vi anser att det är helt befängt att Gävleborg ska ta ett så pass stort ansvar för Sveriges vargstam som idag. Vi vill ha max ett vargrevir per län för att dela bördan över hela landet.

6. De lokala gruppernas kontakt med kommunen

Samverkan mellan byarna och tätorten – vad gör ni för att förbättra?

Att ha en god dialog mellan byarna och kommuns tjänstemän är viktig. Intressant idé att utse kontaktperson mot byarna som vi får titta vidare på. Samtidigt är det viktigt att man organiserar sig på lämpligt sätt i byarna, detta för att underlätta dialog och samordning.

Att man organiserade någon person på Kommunen som är kontaktperson för byarna. Tex att byn har en kontaktperson på Kommunen som har i sitt ansvar och uppgift att hålla kontakt med tex Byalaget. Komma på deras möten någon gång per år. Att vara en fast länk mellan kommunledningen och Byalaget. Se byns behov och vara med och förmedla och driva byns frågor i Kommunen. Stärka/skapa kommunbygderåd. Vad görs? Frågan riktas till de kommunerna där de saknas.

7. Hållbarhet

1. Agenda 2030 – prioriteringar

Hur stärks frågan på de olika nivåerna för att komma ut till medborgarna?

Sverige och landets regioner och kommuner ställer sig bakom Agenda 2030. Att jobba utefter dessa mål och följa upp dem görs på respektive beslutandenivå. Sedan är vi många aktörer som jobbar med att inkludera invånarna i detta och alla krafter är viktiga i detta arbete.

2. Små vattenkraftverk vs fiskvandringar (exempel Testeboån Ockelbo/Gävle).

Hur hanteras en sån fråga när motstridiga intressen står mot varandra?

Moderaterna värnar äganderätten och den småskaliga vattenproduktionen. I en situation med elbrist eller ofred så behövs dessa. Om kommun/region kan komma överens om att ersätta vattenkraftsägaren på marknadsmässiga grunder för att säkerställa fiskvandringar så välkomnar vi det.

8. Skogen

Bättre villkor för skogsnäringen. Vad görs för att förenkla/stärka skogsägarnas position?

Moderaterna vill förenkla regelverket och värnar äganderätten. Det är orimligt när små intresseorganisationer utan kopplingar till varken bygd eller ägande kan stoppa och förhindra skogsskötsel. Upptäckten av Lavskrikan i Bollnäs som förhindrade avverkning är ett exempel i länet som fick helt orimliga konsekvenser. En växande skog bidrar till att ta upp koldioxid och hjälper således till att förbättra klimatet. Moderaterna litar på skogsägarna. Det ska vara skogsägarna som bestämmer över skogen – inte centralbyråkrater eller balkongbiologer. Ett aktivt och hållbart skogsbruk skapar värden för klimatet, miljön, ekonomin och människorna. Detta ansvarsfulla och långsiktiga brukande är till nytta och glädje även för kommande generationer.

9. Kultur/Idrott

Vad tänker ni göra för att få barn och unga att röra på sig mera? Frågan gäller även äldre.

Idrotten har mycket goda effekter på våra barns välmående där man skapar en bra gemenskap och ett sammanhang. Att investera i våra barns idrott och aktivitet är viktigt och vi ser gärna att dessa grupper prioriteras. Vi vill även införa mer idrott och hälsa i skolan för att på så sätt öka intresset för att röra på sig samtidigt som folkhälsan förbättras. Forskningen visar även att mer idrott i skolan ger bättre skolresultat.

10. Urbana normen

Hur hanterar ert parti den urbana normen? Frågan kan även appliceras på mindre orter där tätort/omgivande landsbygd kan kännas som vi/dom.

Moderaterna anser att man ska kunna bo, leva och driva företag i hela Sverige. Därför prioriterar vi bl a sänkta kostnader för drivmedel och förbättrat vägunderhåll. Genom en generell politik med sänkta skatter och regelförenklingar så vill vi skapa bättre förutsättningar för företag i hela Sverige. Det är viktigt att utgångspunkten för politiken är att vi litar på näringslivet och att regler anpassas till verkligheten. Vi vill se en fortsatt bredbandsutbyggnad i hela Sverige och en generell samhällsservice som fungerar med post och distribution även på landsbygden. Rovdjurstrycket måste minska i Gävleborg så att man kan utöva sin jakt och att företagare som bedriver lantbruk kan göra det utan återkommande rovdjursattacker. Ett väl fungerande mobilnät med täckning är viktigt för landsbygden.